

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1To/70/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1516010162
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Richard Molnár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1516010162.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Richarda Molnára a sudcov JUDr. Ivety Zelenayovej a JUDr. Magdalény Blažovej, v trestnej veci proti obžalovanému A. Y., stíhanému pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., o odvolaní obžalovaného A. Y. proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 4T/31/2016 z 12. 10. 2016, na verejnom zasadnutí konanom 6. 9. 2017 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovaného A. Y., nar. 7. XX. XXXX v l. z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný A. Y. uznaný za vinného z prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 18. 2. 2016 v čase o 04.00 hod. v Bratislave na L. ulici č. 8, v areáli ZŠ pri vchode do školníckeho bytu preliezol plot v mieste pri malej bránke, prišiel k vozidlu a z pomsty vreckovým nožikom na motorovom vozidle zn. I. 3, čiernej farby, sedan, J.: BA XXXXF, K.: R. XXXXXPS XXXXX, rok výroby 2005, na pravých zadných dverách v oblasti kľučky a kufri vytvoril súvislý škrabanec, na pravých predných dverách vytvoril súvislý vlnkovitý škrabanec, na prednej kapote vyryl nápisy nadávky, čím poškodenému P. S., nar. XX. 4. XXXX, trvale bytom L. 8, Bratislava spôsobil škodu v celkovej výške 670,- Eur.

Za to bol podľa § 245 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 56 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Tr. zák. odsúdený na peňažný trest vo výške 600 (šesťsto) eur, pričom podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. mu súd ustanovil pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný A. Y. podaním z 26. 10. 2016, doručeným súdu 26. 10. 2016 (č.l. 86).

V odvolaní namieta, že z jeho výpovede na hlavnom pojednávaní 12. 10. 2016 ako aj z výpovede poškodeného P. S. vyplynulo, že sú veľmi blízki priatelia (doslova mu je ako starší brat) a teda je mu blízkou osobou, ktorá by mohla (mala právo) ako svedok odoprieť voči nemu vypovedať. Poškodený zobral súhlas s trestným stíhaním späť a to priamo na hlavnom pojednávaní. Poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Tdo 49/2011, ktorý sa zaoberal pojmom blízke osoby, kde za takéto označil aj dobrých kamarátov. V zmysle uvedeného požiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové konanie, alebo aby sám trestné stíhanie voči nemu zastavil.

Podaním doručeným súdu 9. 2. 2017 sa okresná prokurátorka vyjadrila k odvolaniu obžalovaného, pričom poukázala na ustanovenie § 130 ods. 2 Tr. por., z dikcie ktorého vyplýva, že iné osoby nie

sú blízkymi osobami automaticky. Musí medzi nimi existovať rodinný alebo obdobný pomer a ďalšou podmienkou, ktorá musí byť splnená kumulatívne je, že ujmu, ktorú by utrpela jedna z osôb, by druhá z nich dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu. Rodinným pomerom je akýkoľvek pokrvný príbuzenský vzťah, strýko, neter, bratrance a pod.. Za obdobný rodinný pomer sa považuje pomer medzi švagrovcami, snúbencami, medzi osobami vychovávanými v spoločnej domácnosti a pod.. Podľa súdnej judikatúry sa za pomer obdobný rodinnému v tomto zmysle považuje aj vzťah, kedy osoby spolu predtým žili ako druh a družka a majú spoločné deti. Musí ísť o silný vzťah, ktorý pokiaľ nie je založený na pokrvnom príbuzenstve alebo odvodený od manželstva pokrvných príbuzných (švagrovstvo), vzniká spravidla dlhodobo (osoby vychovávané v spoločnej domácnosti), prípadne sú dané iné okolnosti dodávajúce takémuto vzťahu na význame, ako je uzavretie manželstva v budúcnosti alebo spoločné deti. Vzťah osôb v pomere obdobnému rodinnému, ktorí by ujmu druhého pociťovali ako svoju vlastnú, by mal vykazovať podobné charakteristiky, ako vykazujú ostatné vzťahy vymenované v ust. § 130 ods. 2 Tr. por., preto do takejto kategórie nie je možné zaradiť bežný kamarátsky vzťah alebo milenecký pomer. Kamarátsky vzťah nemožno považovať za vzťah obdobný rodinnému, v ktorom sú účastníci vzťahu viazaný popri citovej väzbe aj súžitím v ekonomickom zmysle. Navyše prokurátorka poukázala, že existenciu pomeru iných osôb, ako aj dôvodnosť pociťovanej ujmy je potrebné oprieť o existenciu objektívnych skutočností a nielen o samotné vyhlásenie osôb. Obžalovaný aj poškodený na hlavnom pojednávaní iba deklarovali svoj kamarátsky vzťah. Dôvodnosť pociťovanej ujmy nemožno vyvodiť z toho, ak obžalovaný považuje poškodeného za staršieho brata, pretože sa poznajú veľa rokov, pomáhajú si, napr. mu skladal počítač, pomáhal s autom a navštevujú sa ako ani z toho, keď poškodený uviedol, že s obžalovaným sú dobrí kamaráti a nikdy nemali problémy. Prokurátorka uzavrela, že je názoru, že poškodený nie je v pomere k obvinenému v postavení osoby, voči ktorej by mal podľa § 130 ods. 2 Tr. por. právo odoprieť výpoveď, a teda jeho postavenie nie je také, že by mohol disponovať s trestným stíhaním a to udelením súhlasu. Navrhla odvolanie obžalovaného v zmysle § 319 Tr. por. zamietnuť.

Obhajkyňa obžalovaného na verejnom zasadnutí na krajskom súde uviedla, že v plnej miere sa pridrižiava písomných návrhov obsiahnutých v odvolaní a navrhla odvolaciemu vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové konanie alternatívne zastaviť trestné stíhanie z dôvodu uvedenom v písomnom návrhu. Obžalovaný sa na verejnom zasadnutí k veci nevyjadril.

Zástupkyňa Krajskej prokuratúry Bratislava navrhla odvolanie obžalovaného postupom podľa § 319 Tr. por. zamietnuť. V plnej miere sa pridrižiava písomného vyjadrenia okresnej prokuratúry k odvolaniu a v plnej miere sa s ním stotožňuje.

Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 315 ods. 1 Tr. por.), primárne konštatoval prípustnosť odvolania obžalovaného (306 ods. 1 Tr. por.) a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por. a preto podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že podané odvolanie obžalovaného A. Y. nie je dôvodné.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Úvodom odvolací súd konštatuje, že preskúmaval rozhodnutie súdu prvého stupňa len na základe argumentov vznesených v odvolaní obžalovaného. Nakoľko prokurátor citovaný rozsudok odvolaním nenapadol, súd bol viazaný aj zásadou zákazu reformatio in peius - zákazu zmeny v neprospech obžalovaného.

Súd prvého stupňa rozhodol vecne správne a odvolací súd považuje napadnuté rozhodnutie za zákonné a spravodlivé. Krajský súd sa stotožňuje a ďalej aj odkazuje na jasné a zrozumiteľné odôvodnenie

rozsudku okresného súdu, ktorý dostatočným spôsobom rozobral a vyhodnotil dôkaznú situáciu a všetky okolnosti prípadu ako aj otázky viny a trestu.

Obžalovaný v odvolaní žiadnym spôsobom nepopieral spáchanie skutku a uznanie viny z prečinu poškodzovania cudzej veci napadnutým rozsudkom. V tejto otázke neexistuje ani spor a bez pochybností je zrejmé, že sa ho obžalovaný dopustil. Rovnako sa možno stotožniť s druhom a výškou trestu, ktorý bol obžalovanému uložený. Krajský súd považuje peňažný trest vo výške 600,- Eur s náhradným trestom odňatia slobody pre prípad zmarenia výkonu peňažného trestu vo výmere 6 mesiacov za adekvátny a primeraný vzhľadom na závažnosť spáchaného skutku ako aj osobu páchatel'a.

Jedinou okolnosťou namietanou obžalovaným je, že poškodený je mu blízkou osobou, ktorý by ako svedok voči nemu mal právo odoprieť výpoveď s čím spája § 211 ods. 1 Tr. por. povinnosť poškodeného súhlasiť s trestným stíhaním. Nakoľko poškodený P. S. na hlavnom pojednávaní vzal súhlas s trestným stíhaním späť, obžalovaný žiadal trestné stíhanie zastaviť.

Úvodom krajský súd uvádza, že argumentáciu obžalovaného a aj tvrdenia poškodeného považuje za účelové, hľadajúce len spôsob ako sa dodatočne, avšak neoprávnene vyhnúť trestnému stíhaniu.

Vyplyvajú zo spisu ako aj z výpovedí obžalovaného a poškodeného je zrejmé, že medzi nimi je štandardný, ničím výnimočný a z bežného rámca sa vymykajúci kamarátsky vzťah. Súdu nie sú známe žiadne okolnosti určitým spôsobom zvyrazňujúce a stavajúce ich vzájomný vzťah do intenzity blízkych osôb s právom svedka odoprieť výpoveď ako to predpokladá § 130 ods. 2 Tr. por..

Prokurátorka vo svojom vyjadrení k odvolaniu obžalovaného správne a podrobne rozobrala akú musí mať intenzitu „iný obdobný pomer osôb“, aby svedok mal právo odoprieť vypovedať v zmysle § 130 ods. 2 Tr. por. s ktorým sa odvolací súd plne stotožňuje. Podstatnou okolnosťou pre aplikáciu § 130 ods. 2 Tr. por. v tomto prípade, okrem existencie „obdobného pomeru“ medzi poškodeným a obžalovaným je aj to, že ujmu, ktorú by utrpel jeden z nich, by druhý právom pociťoval ako ujmu vlastnú.

Skutočnosť, že poškodený a obžalovaný sa poznajú dlhšiu dobu, 8 - 9 rokov, raz za čas si vypomôžu (oprava auta, skladanie počítača) a pravidelne sa navštevujú z nich automaticky nerobí blízke osoby. Ide navyše len o ich tvrdenia bez odprezentovania konkrétnych situácií, kde práve vzájomne pociťovali ujmu jedného ako ujmu vlastnú. V neposlednom rade je významné, že ak by mal byť medzi obžalovaným a poškodeným taký vrúcny vzťah ako deklarujú (až na úrovni bratov), určite by o ňom vedela aj stará mama poškodeného, ako jeho priama príbuzná u ktorej býva od detstva a navyše ho v neprítomnosti aj zastupuje, ktorá však nič také nielen že nepotvrdila, ale ani len nenaznačila a obžalovaného osobne ani nepozná.

Rovnako dôležité pre vyvrátenie blízkosti vzťahu obžalovaného a poškodeného je, že práve obžalovaný svojím konaním deklaroval, že zjavne nie sú až takými blízkymi priateľmi, nakoľko bol schopný P. S. poškodiť auto len preto, že ten išiel namiesto neho pracovať do Nemecka a nedal mu to vedieť. Aj keď tvrdí, že išlo len o skrat, určite medzi dobrými a blízkymi kamarátmi nie je bežné, aby riešili prípadné vzniknuté konflikty resp. nehody hneď násilným spôsobom poškodzujúcim cudzí majetok.

V rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré obžalovaný v odvolaní poukázal (uznesenie z 24. 11. 2011, sp. zn. 5Tdo 49/2011) a o ktoré sa snažil oprieť svoj argument, že sú s poškodeným blízke osoby, sa konštatuje, že osoby, ktoré sú v inom vzájomnom rodinnom pomere než príbuzní v priamom pokolení, osvojenec a osvojiteľ, súrodenci a manželia (napr. bratranci, strýko a neťer) alebo v obdobnom pomere (teda hocijaký vzťah spĺňajúci ďalej uvedené kritéria, napr. silné kamarátstvo) sa považujú za osoby sebe navzájom blízke iba v prípade, ak sú psychicky natoľko spriaznené (rodinné puto sa nevyžaduje), že by ujmu, ktorú by čo i len hypoteticky utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú (minimálne by z takejto ujmy bola v značne nepriaznivom psychickom rozporení). Takýmito osobami môžu byť trebárs dobrí kamaráti, milenci resp. druh a družka, avšak či v konkrétnom prípade na základe takéhoto vzťahu pôjde o osoby sebe navzájom blízke, bude závisieť práve od hĺbky ich vzťahu (obojsťanne).

Z citovaného vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí síce použil pre blízke osoby aj výraz „dobrí kamaráti“ (resp. silné kamarátstvo), avšak rozviedol situáciu aj ďalej s tým, že je potrebné

skúmať hĺbku vzťahu medzi takýmito kamarátmi a či následne v konkrétnom prípade pôjde o osoby sebe navzájom blízke. Naznačenému sa už súd venoval, kedy ustálil, že medzi obžalovaným a poškodeným ide o štandardné priateľstvo medzi dvoma dospelými osobami, ktoré sa poznajú viac rokov (8-9), avšak ničím extra hlboké resp. mimoriadne intenzívne. Žiadnym spôsobom nebolo preukázané, že by ujmu jedného, druhý nielen že právom pociťoval ako ujmu vlastnú, ale že či by ju vôbec nejako pociťoval. Navyše išlo zo strany obžalovaného a poškodeného len o ich individuálne subjektívne vyhlásenia nepodopreté objektívnymi a konkrétnymi skutočnosťami.

Záverom súd nad rámec dodáva, že poškodený ani nemohol vziať súhlas s trestným stíhaním späť, nakoľko ten ani predtým nebol daný (splnomocnenkyňou poškodeného), keďže, vyplývajúc z vyššie uvedeného ani nebol potrebný pre účely tohto trestného stíhania a orgány činné v trestnom konaní ho správne v prípravnom konaní ani nežiadali.

Senát odvolacieho súdu nezistil žiadne dôvody pre zmenu ktoréhokoľvek z výrokov napadnutého rozsudku a preto odvolanie obžalovaného A. Zvolenského ako nedôvodné v zmysle § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.